

Erwtensoep

Gerard Ouweneel

Elk najaar staan de zeetrekwaarnemers weer langs de kust, van Schiermonnikoog tot Westkapelle. Urenlang. Ze installeren zich in hun eentje of hokken samen op een plaats met wat luwte. Maar altijd met zicht op zee, want het gaat erom die af te speuren naar zeevogels. Of ze huren met elkaar een vissersschip af en varen een eind die zee op, richting voorbij de horizon, waar in hun fantasie nog meer zeevogels zijn. Soms inderdaad, dikwijls niet. Wat hebben zeevogels dat andere vogelsoorten missen? Wat bezielt de vogelaar om bij weersomstandigheden waarbij ieder zinnig mens het strand mijdt, er juist heen te gaan of zich in te schepen op een kottertje? Om in de hoop ver weg op zee een glimp van een vaaltje of pijl te zien, zich daar uren te vernikkelen? En wat brengt hem ertoe te riskeren dat hij het overgrote deel van het zeereisje kotsend over de railing hangt, de zeevogels verwensend en zich stellig voornemens: 'Dat nooit meer!' Maar de volgende maal is hij er weer bij. Waarom? Mannen hebben iets met de zee en vogelaars hebben iets met zeevogels. Maar wat? Is dat gegeven geen voer voor therapeuten, een vraagstuk dat rijp is voor een trits wetenschappelijke congressen? Ter illustratie. Eens ging het eindseptember vanuit Lauwersoog de zee op. Met een noordwestenwind kracht vijf of zes, in het najaar ideaal voor zeevogels. De schipper bezat zo'n uit leer gesneden gezicht. Eerst had hij naar de witgekuifde Waddenzee gekeken en toen zuinigjes naar de vogelaars, op de kade enthousiast wachtend op inschepping. 'Stelletje landrotten', zag je hem denken. Wij voeren uit. Na een paar honderd meter al de eerste slachtoffers. Jowi de Roever's' Cynthia verdween in het vooronder, waaruit ze niet meer tevoorschijn zou komen. Jowi volstond met nu en dan naar

beneden te roepen 'Kom nu eens kijken, joh!' Geen reactie. Een vogelaar wankelde naar de voorplecht en boog het hoofd overboord. In de loop van de dag steeds meer, meestal te laat... Tot de terugkeer in Lauwersoog zouden deze beklagenswaardige lieden niet meer van houding veranderen. Eenmaal het Gat van Schiermonnikoog door en op de Noordzee ging het verder mis. Harde wind, witte koppen, zware deining en hevige buien. Aan dek werd het allengs rustiger. Degenen die zeeziekvrij op de been bleven, matigden hun spot om de minder gebenedijde collega's. Immers, ook zij konden voor de bijl gaan... Met de zeevogels was het prima. Van alles rond het schip, waaronder een keilende Grauwe Pijlstormvogel, aangetrokken door de royaal overboord gaande 'chum'. Dat vereist uitleg. Chum staat voor een kwalijk ogende en riekende substantie, aangemaakt uit visresten en olie. Zeevogels komen erop af. Daarom gaat op iedere pelagische tocht – waar ook ter wereld gehouden – het spul met emmers vol mee. Wat een passie voor zeevogels om deze kliederboel aan te maken! En, indien het besluit valt niet uit te varen omdat het weer te onstuimig is, de ontvangst thuis indien de vogelaar met al zijn volle emmers weerom komt. Ook dat gebeurt!

Om het zeereisje luister bij te zetten had de scheepskok een krachtige erwtensoep gebonden. Deze werd buiten uitgeserveerd, op het tijdstip dat ook de zeevogels hun chum kregen. Deze regie pakte uit als onverstandig. Door de zware deining en andere narigheden belandden van beide vloeistoffen aanzienlijke hoeveelheden op het dek, om zich daar te vermengen met de al aanwezige slierten braaksel. Het dek werd spiegelglad. Weer staakten een aantal vogelaars het waarnemen. De toen

nog op de been gebleven lieden schuifelden voort als zombies. Spoedig daarna ging de steven richting Lauwersoog.

Een spiegelgladde zee is het ook niet, want dan is de kans op leuke zeevogels aanzienlijk minder. Een paar jaar na Lauwersoog ging een groep scheep in IJmuiden. Bij oostenwind en rimpelloze zee. Een paar uur rondvaren buitengaats leverde niet veel meer op dan een Gierzwaluw, een Smelleken en een Papegaaiduiker. Die laatste wist ik te missen. Het aanzienlijke contingent ingeschepte vogelaars werd ongedurig. De wetenschap dat langs de Oostvaardersdijk 's Neerlands eerste Grote Kanoet te zien was, voedde die onrust hevig. Snel en unaniem viel het besluit terug te gaan naar IJmuiden. Drie kwartier na ontschepping stond het cohort zeevogelaars 'och-en-ach' te kreunen bij de

door Klaas Eigenhuis ontdekte Grote Kanoet.

Maar wees ervan overtuigd, bij westenwinden, zeker tussen augustus en november, dan staan de zeevogelaars er, alleen of in groepjes. En ze weten het van elkaar. Eind september, nog maar kort geleden, had ik mij op Texel geïnstalleerd. Prima zeevogel-weer. Ik zat nog maar net of het mobieltje meldde zich. Het was Ben: 'Jij zit zeker bij het Westerslag?' Ik kon dat beamen. Ben hernam: 'Ik op de Maasvlakte. Al drie Kleine Jagers. En ik denk dat er net drie Morinellen langskwamen...!'

Die Kleine Jagers kon ik wisselen. Die morinellen helaas niet. Twee uur later weer Ben, ongewoon opgewonden: 'Zal ik je eens wat vertellen. Terwijl ik hier op de Maasvlakte naar Jan van Genten zit te kijken, ben ik grootvader geworden. Ellen belt net op. Voor mij zijn Jan van Genten voortaan de Ooievaars van de zee!'

Prijnsuitreiking Jaap Taapken Vogelfotoparade 2006

De prijsuitreiking van de Jaap Taapken Vogelfotoparade vindt zoals gewoonlijk weer plaats in natuurcentrum 'De Schaapskooi' te Schoonrewoerd. Deze lange traditie is ieder jaar weer een gezellig samenzijn van vogelfotografen, redactieleden en de abonnees van *het Vogeljaar*.

Daarbij heeft een ieder ook de gelegenheid kennis te maken met een aantal bekende fotografen en met nieuwe veelbelovende fotografen. **Deze keer zal tijdens de bijeenkomst voor het eerst een publieksprijs worden gekozen.**

Deze presentatie zal deze keer worden verzorgd door ons redactielid en bekende fotograaf Wim Smeets die sinds medio 2006 overgegaan is op het maken van videofilms. Hij zal tijdens deze bijeenkomst een mooie serie dia's of een tweetal korte videofilms over vogels vertonen.

De bijeenkomst is op **zaterdag 14 april 2007** en zal aanvangen om 14.00 uur. Om ongeveer 17.00 uur zal de bijeenkomst worden afgesloten. **Na afloop mogen de fotografen hun eigen ingestuurde foto's meenemen.**

Locatie: Natuurcentrum 'De Schaapskooi', Overboeicop 15, 4145 NN Schoonrewoerd.

Omdat de ruimte beperkt is, wordt u verzocht zich vooraf aan te melden voor deze bijeenkomst bij Willem Werkman, telefoon: (073) 599 19 67, e-mail: wawerkman@hotmail.com.